

Vaccinationstäckning

Ny statistik visar att vaccinations-täckningen bland barn i Sverige fortsatt är hög och når de allra flesta barn, vilket är avgörande för att förhindra spridning av smittsamma sjukdomar i befolkningen. Vaccinationerna inom barnvaccinationsprogrammet ger skydd mot elva allvarliga sjukdomar.

Nu finns ny statistik publicerad på Folkhälsomyndighetens hemsida. <https://www.folkhalsomyndigheten.se/faktablad/barnvaccinationer/>

Tyvärr visar siffrorna att några kommuner i Kronoberg (Markaryd och Älmhult) ligger under nationell jämförelse i täckningsgrad speciellt gällande MPR vaccination. Detta är en viktig signal och kan vara anledning till att arbeta proaktivt med dialog med föräldrar om nyttan med barnvaccinationsprogrammet. Om det finns intresse att bjuda in föräldrar till en dialog i ett större forum så finns möjlighet att bjuda in Smittskyddsöverläkare och barnhälsovårdsöverläkare.

Barn som ska ut och resa

Så här inför sommaren är det många familjer som planerar utlandsresor med sina barn, så tänk därför på att påminna om vaccinationer. Fråga gärna vid 12-månadersbesöket om de har några resplaner och informera om att de är välkomna att komma för en tidigarelagd MMR-

vaccination några veckor innan resan om det skulle bli aktuellt. Vid längre resor kan det också vara aktuellt med kompletterande resevaccin, vilket kan vara bra att påminna om oavsett om detta ges på er vårdcentral eller ej

Barn som ska BCG-vaccineras

Samordningsenheten önskar att BHV informerar familjer som remitteras för BCG-vaccination vad det är för något som skall ges och hur det går till. Det kan också vara

bra att informera om att alla barn som vaccineras efter 18 månaders ålder eller har varit i riskland då behöver en PPD och att det då behövs två besök.

ANSVARIGA UTGIVARE

Helena Nyström, Anna Noryd
Barnhälsovårdssamordnare
E-post: helena.nystrom@kronoberg.se
Tel: 0709-84 49 87
E-post: anna.noryd@kronoberg.se
Tel: 0470-58 65 13

Ida Peterson -Schmidt
Barnhälsovårdsöverläkare
E-post: ida.a.petersson@kronoberg.se
Tel: 0470-58 35 43, 0790-67 51 04

På gång i Barnhälsovården

Att leda föräldragrupper
9–10 september
Obs sista tillfället!
Två heldagar, internat.
Målgrupp: BHV-sjuksköterskor.
Kosta Art hotell

Eksemskola
17 september 13–14
repris
2 oktober 11–12
Målgrupp: Läkare och sjuksköterskor, sprid gärna till hela vårdcentralen.
Digitalt via Teams

Dialog med logopeder
14/10 14-15:30 Växjö,
15/10 14-15:30 Ljungby,
11/11 14:30-16:00 Teams.

Barnhälsovårdsdag
21 oktober 8.30-16.30
Målgrupp: Läkare, sjuksköterskor, psykologer logopeder.
Tema: Föräldraskapsstöd till varje förälder
Kök 11, Växjö

Nätverksträff utökade hembesöksprogram
18 november 9–16
Målgrupp: Chefer, BHV-ssk och förebyggande socialtjänst som arbetar med/ansvarar för utökat hembesöksprogram.

Barnhälsovårdsdialog med chefer
21 november kl. 10-12
Målgrupp: Privata och offentliga vårdcentraler.
Digitalt via Teams

Kalender med aktiviteter för BHV hittar du här:
[Vårdgivarwebben - Barnhälsovård](#)

Ny version av KomIgång online

En revidering har gjorts av programmet KomIgång online som är ett föräldraskapsstödsprogram för vårdnadshavare till barn med kommunikationssvårigheter.

Revideringen har gjorts utifrån lärdomar från implementering, studier, föräldrars utvärdering och intervjuer med logopedier och BHV-sjuksköterskor. Till hjälp har de haft en referensgrupp med personal från olika verksamheter och föräldrar som har testat den nya versionen.

Med denna förändring hoppas man att programmet ska bli mer lättillgängligt och inspirera föräldrar att fullfölja programmet.

Innehållet i programmet är halverat, en del är borttaget och en del flyttat till fördjupning. Strukturen har gjorts om för att lyfta fram de viktigaste delarna. Språket enklare

och mer konkret. Filmexemplen startar med en inläst introduktions-text för att tydliggöra vad föräldern ska fokusera på.

Önskemål om att aktivera meddelandefunktionen har kommit från många mottagningar. Föräldrar kan behöva stöd för att komma igång, hålla i och fortsätta genom alla delar i programmet. En annan nyhet är att påminnelser till föräldrar skickas när programmet startas och efter två veckor. Foton har lagts till för att förtydliga där det saknades filmexempel.

Förändringarna gäller än så länge bara den svenska versionen. Programmet i den äldre versionen finns fortsatt tillgängligt på arabiska, somaliska och engelska.

Ny forskning om lekfull läsning med spädbarn

En ny kvalitativ studie som har lokal förankring i Kronoberg undersökte hur föräldrar upplever interaktiv högläsning med sina spädbarn. Elva föräldrar fick prova lästekniker som gester, ljudhärmande ord och att involvera barnet aktivt i läsningen. Resultaten från föräldraintervjuer visade att de upplevde läsningen som glädjefylld och meningsfull. Den lekfulla interaktionen skapade en känsla av närhet och gemenskap med barnet. Många uttryckte att de blev mer medvetna om hur deras

barn kommunicerar och kände en förundran inför barnets förmåga att uttrycka sig.

Sammanfattningsvis visar studien att interaktiv högläsning kan bli en viktig del av tidigt föräldraskap – inte bara för att stödja barnets utveckling, utan också för att fördjupa relationen mellan förälder och barn.

[Artikeln i sin helhet hittar du här](#)

Utvecklingsuppföljning i olika åldrar

Texterna om bedömning och uppföljning av barns utveckling vid åldrarna för hälsobesöken är nyligen reviderade i

[Rikshandboken](#)

Motorisk utveckling

Alla texter i Rikshandboken om barns motoriska utveckling är reviderade. Texterna beskriver typisk och avvikande motorisk utveckling.

[Rikshandboken](#)

Kognitiv utveckling

Nu finns nya texter om barns kognitiva utveckling, vad som främjar den samt vad som utmärker en avvikande kognitiv utveckling.

[Rikshandboken](#)

Socio-emotionell utveckling

Nya texter finns även om vad socioemotionell utveckling är, vad som främjar socioemotionell utveckling samt beskrivning av avvikelser från förväntad utveckling.

[Rikshandboken](#)

Undersökning av höftleder

Reviderad text och ny film om undersökning av höftleder finns i

[Rikshandboken](#)

Enskilt föräldrasamtal med pappa/icke födande föräldrar

Sedan en tid tillbaka finns en uppdatering i Rikshandboken av samtalsguiden som vi använder vid enskilt föräldrasamtal, se bild nedan. Vi rekommenderar att **ni skriver ut den nya versionen och kastar den gamla**. Observera att det tillkommit en stjärnmarkering vid vissa frågor under rubriken ”Du

själv”, vilket innebär att dessa **alltid ska ställas vid alla samtal**. Om föräldern inte verkar må bra ställ Whooley-frågorna frikostigt. Vid ja på en eller två av Whooley-frågorna erbjud EPDS-formuläret antingen vid samma tillfälle eller boka ett nytt samtal. [Rikshandboken](#)

Samtalsguide Enskilt föräldrasamtal	
Inledning – Syfte – Ramar – Avrundning – Sammanfattning – Bedömning – Utvärdering	
Barnet Berätta lite om ditt barn! Vad gör ni tillsammans, du och ditt barn? Har ni något speciellt som ni gör tillsammans? Vad tycker du om att göra med ditt barn? Hur visar ditt barn vad det behöver? Är det lätt eller svårt att förstå? Hur visar ditt barn vad det tycker om/inte tycker om? Hur är det att trösta ditt barn? Har du några knep? Har du några frågor, funderingar eller oro för barnet?	Att vara förälder Hur har det varit för dig att bli förälder? Vad känns roligt i föräldraskapet? Vad har varit svårt hittills? Hur går det för dig att kombinera arbete och att vara förälder? Vad ser du fram emot framöver? Vilken slags förälder vill du vara? Vad tycker du är viktigt?
Familjen Hur har er relation påverkats sedan ni fick barn? Hur har ni det tillsammans? Hur delar ni på ansvaret för barnet och hemmet? Hur tycker du att det funkar? Hur stöttar ni varandra som föräldrar? Hur hanterar ni konflikter i er familj? Hur reagerar barnet/barnen? Om det finns äldre syskon: Hur reagerar de på sitt nya syskon? Hur är kontakten med vänner och släktingar? Har ni någon möjlighet till stöd/avlastning? Hur har du tänkt kring föräldraledighet?	Du själv *) Ställ alltid denna fråga Hur mår du själv? * Har ditt mående förändrats sedan du blev förälder? * Hur sover du? * Finns det något som oroar dig? * Har du känt dig mer irriterad än vanligt? * Har du känt dig mer stressad än vanligt? * Vem vänder du dig till om/när du behöver stöd? Vad får dig att må bra? Har du möjlighet att göra sådant som får dig att må bra? Whooley-frågor om psykiskt mående: 1. Har du, under den senaste månaden, ofta bekymrat dig för att du har känt dig nere, ledsen eller att det känts hopplöst? 2. Har du, under den senaste månaden, ofta bekymrat dig för att du inte har så stort intresse för eller glädje av att göra saker?

Barnsäkerhet

Konsumentverket har gjort en ny film för att inspirera och väcka tankar om hur hemmet kan bli säkrare för små barn. Filmen är 5 minuter lång och är inspelad på svenska men finns med dubbat tal på arabiska och somaliska. Filmen kan gärna användas i kombination med broschyren *Säkra barn* som barnhälsovården har möjlighet att kostnadsfritt beställa och som finns på svenska, engelska, arabiska och somaliska.

Ett tips är också att prenumerera på Konsumentverkets nyhetsbrev om barnsäkerhet och säkra produkter för barn. Nyhetsbrevet riktar sig till verksamheter som möter barnfamiljer, som barnhälsovård och förskola.

Konsumentverket har samlat allt material för yrkesverksamma som arbetar med barn och nyblivna föräldrar här: [Stöd inom barnsäkerhet på konsumentverket.se](#)

Barnhälsovårdens årsredovisning 2024

I barnhälsovårdens årsredovisning kan du jämföra resultat från olika enheter i hela Kronoberg. Mycket fungerar bra, men fortfarande skiljer vissa resultat mellan olika enheter. Vi strävar efter en jämlik barnhälsovård för alla barn i Kronoberg. Hembesöksfrekvensen fortsätter att ligga högt. Ett annat glädjande resultat är att andel pappor/icke födande föräldrar som får föräldrasamtal ökar för varje år. Detta och mycket mer finns att läsa i årsredovisningen på [vårdgivarwebben](#).

Samverkan med förskolor

De flesta vårdcentraler har nu genomfört gemensamma möten med förskolor och smittskydd om ”smitta i förskola”. Mötena har varit mycket uppskattade av deltagarna. Syftet har varit att stärka samarbetet mellan BVC och de förskolor som vårdcentralerna har områdesansvar för, samt att öka kunskapen om hur man minskar risken för spridning av olika smittor på förskolorna i länet. Vi vill uppmuntra er som ännu inte planerat in någon träff med förskolorna att redan nu börja planera och boka in det till hösten. smittskyddet@kronoberg.se telefon 0470/58 82 78

Hörseltest nyfödda

Alla barn gör hörseltest (OAE) på BB. De barn som ej får en godkänd hörseltest remitteras till audionommottagningen. Bra att känna till kan vara att nu får föräldrarna information om att de själva ska boka tiden på audionommottagningen via 1177.

Cosmic information

Nytt tvingande sökord. Sedan en tid har vi valt att lägga sökordet ”Samtal” som tvingande i dokumentationsmallen för 5 årsbesöket. Detta för att hjälpa er att inte glömma att använda valet ”Bokgåva vid 5 år överlämnad efter hälsosamtal”.

- ☐ Dialogläsning 8 månader genomförd
- ☐ Bokgåva 8 mån överlämnad
- ☐ Bokgåva 8 mån tackat nej
- ☐ Dialogläsning 18 månader genomförd
- ☒ Presentkort bokgåva 18 mån överlämnat
- ☐ Presentkort bokgåva 18 mån tackat nej
- ☐ Bokgåva 5 år överlämnad efter hälsosamtal

Fraser att använda vid dokumentation i Cosmic. Det fylls på med nya fraser, kom gärna med förslag på vad som skulle kunna underlätta dokumentationen. Observera att det är viktigt att läsa igenom frastexten som bara är ett förslag och du kan redigera texten så att den stämmer för just det barn som du dokumenterar om. [Länk](#)

Påminnelse! Kom ihåg att gå in under bilagor och klicka i den nya bilagan som är gemensam för de fyra besöken 2,5 år, 3 år, 4 år samt 5 år. Om du i väntelistan lagt till en gammal bilaga är den försvunnen men det ser ut som att det finns en bilaga.

Nytt sätt att skicka kallelser Under hösten 2025 kommer Region Kronoberg ändra sitt sätt att skicka kallelser. Vi behöver därför utöka den info som vi ger föräldern vid inskrivningen i barnhälsovården. Redan idag ska vi erbjuda oss att

hjälpa vårdnadshavaren att gå in tillsammans med dem i deras 1177 och ge info om vårdvalet som ska göras, e-tjänsterna, att agera ombud samt be dem fylla i kontaktuppgifter i 1177 på varje barn (mobilnummer och/eller e-post).

Från och med nu behöver vi också informera om att föräldrar bockar i att inte få brev hemskickade från Hälso- och sjukvården och samtidigt informera om att alla kallelser kommer att komma i 1177 från och med hösten 2025.

För att förenkla att visa och förklara för föräldern finns en bilaga ”Viktig information” bifogad till detta BHV-nytt. Där finns bilder som beskriver hur det ser ut i föräldrarnas vy i inloggat läge på 1177.

Kontaktuppgifter barn

Ett nytt arbetssätt för att hantera barns kontaktuppgifter i Cosmic har införts som alla verksamheter ska arbeta utifrån. Det finns ett nytt val av telefonnummer i fliken *Allmänt* i patientkortet som heter Barnets mobil. OBS! Vårdnadshavarens kontaktuppgifter ska aldrig anges i barnets patientkort i fliken *Allmänt*. [Riktlinje och rutin](#) finns publicerad på vårdgivarwebben som bland annat förklarar: hur kontaktuppgifter till barn registreras under fliken *Allmänt*, hur mobilnummer hanteras under fliken *Reminders* samt var information om vårdnadshavare visas i barnets patientkort.

Reportage om behandling till barn med obesitas

Det blir allt vanligare att barn får obesitas. Om barnen tidigt får behandling och svarar bra på den minskar risken att de dör i förtid eller får hälsoproblem som unga vuxna. Detta visar en ny studie från Karolinska institutet. <https://www.sverigesradio.se/artikel/ny-studie-behandling-till-barn-med-obesitas-har-langvarig-effekt>

Boktips

Att prata med föräldrar om barnets vikt kan vara känsligt och en utmaning inom barnhälsovården, men avgörande för att skapa hälsosamma vanor i tidig ålder.

Nu finns en ny bok som ger kunskap, stöd och praktiska råd för att möta familjer med empati och respekt och för att underlätta förändringar som gör skillnad i vardagen. Bokens författare har många års erfarenhet från att arbeta med barnhälsovård.

I boken får du kunskap och djupare förståelse för orsaker och riskfaktorer kopplade till övervikt och obesitas, råd om hur du kan använda BMI-kurvan som pedagogiskt verktyg i samtal med föräldrar och exempel på strukturerade samtalsmodeller. Boken finns för utlåning på Hälso biblioteket. För att kunna logga in och reservera boken behövs ett bibliotekskonto.

[Welib - Övervikt och obesitas hos barn : samtal och möten i barnhälsovården](#)

[Vårdgivarwebben - Hälso biblioteket](#)